

Raad ↩
Volksgezondheid
& Samenleving

Domein overstijgend werken aan kansengelijkheid

Hafez Ismaili M'hamdi (raadslid RVS,
vice-voorzitter CEG)
Janna Goijaerts (adviseur RVS)

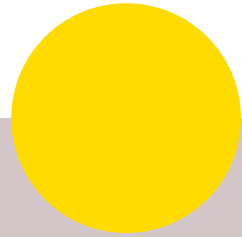

Domein overstijgend samenwerken aan kansengelijkheid

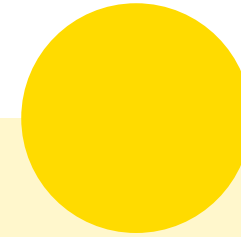
Inleiding (15 min)

Discussie in groepjes (30 min)

Plenair (15 min)

Hafez Ismaili M'hamdi

Janna Goijaerts

Gezondheidsachterstanden in getallen.

7 JAAR

verschil in levensverwachting tussen mensen met een lage en een hoge sociaaleconomische status (= inkomen + opleiding) in de periode 2004-2014.

15 JAAR

verschil in als goed ervaren gezondheid tussen mensen met een lage en een hoge sociaaleconomische status in de periode 2004-2014.

Opgroeien

16%
basisonderwijs/VMBO

3%
HBO/universiteit

Percentage vrouwen dat rookt tijdens de zwangerschap per opleidingsniveau

Overgewicht onder jongeren tussen de 4-18 jaar

1/5
Laagste inkomensgroep

1/10
Inkomensgroepen daarboven

Van de groep kinderen en jongeren in armoede vindt 37% de zekerheid in hun leven onvoldoende of matig. In de groep kinderen en jongeren die niet in armoede opgroeit is dat 16%.

Percentage mensen met een aandoening of chronische ziekte: verschillen tussen hoge en lage ses of theoretische en praktische opleiding

Hoge ses/theoretisch geschoolden

Lage ses/praktisch geschoolden

Diabetes	3%	14%
Chronische stress, angst of depressie	9%	21%
Obesitas bij vrouwen van 45-65 jaar	11%	28%

Onderwijs

Ongeveer 1 op de 3 Nederlanders heeft beperkte gezondheidsvaardigheden. 2,5 miljoen mensen in Nederland zijn laaggeletterd.

Van de mensen die aangeven over een zeer slechte gezondheid te beschikken, is bijna 25% laaggeletterd, terwijl dit percentage bij mensen met een goede gezondheid met 9,1% veel lager ligt.

Onderliggende maatschappelijke oorzaken van gezondheidsachterstanden

	Ervaren gezondheid	Mentale gezondheid
Sociale zekerheid	35%	46%
Leefomstandigheden	29%	30%
Kennis, vaardigheden en sociaal netwerk	19%	7%
Kwaliteit, betaalbaarheid & toegankelijkheid gezondheidszorg	10%	11%
Werk en werkomstandigheden	7%	6%
Totaal	100%	100%

Werk & inkomen

Meer mensen met betaald werk voelen zich gezonder dan mensen zonder werk.

90%
van de mensen met betaald werk voelt zich gezond.

76%
van de mensen zonder betaald werk voelt zich gezond.

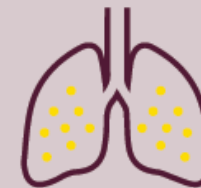
10%
meer depressies

Depressie komt vaker voor in gezinnen met schulden (13%) dan in gezinnen zonder schulden (3%).

Wonen

33%
minder levenskwaliteit
Mensen met een uitkering in een huurhuis ervaren minder levenskwaliteit dan mensen met een uitkering in een koophuis.

Kinderen die van hun 10de tot hun 18de opgroeien binnen 500 meter van een snelweg hebben op 18-jarige leeftijd een beperktere longcapaciteit.

Gezichten van een onzeker bestaan

Niet praten over.

Niet praten met.

Maar luisteren naar.

Niets meer, maar ook niets minder.

Methode: biografisch-narratieve interviews.

**EEFKE.EDDY.
SOLOMON.ANE
LIYA.MIRANDA.
PATRICK.SAN
DRA.DÉSIRÉ.**

Gezichten van een onzeker bestaan

**ANTOON.ROB
BIN.INGRID.
TYRELL.ANO
NIEM.STÉPHA
NIE.HENK**

Antoon, 54 jaar

“Door vijftien jaar schulden voelt Antoon zich dertig jaar ouder. Met veel stress, slapeloze nachten en gepieker, en een maagzweer.”

↳ Gelijke kansen op gezondheid

'Health in and for all policies'

(RVS 2023, 'Op onze gezondheid', Pharos 2019, 'De negen principes voor een succesvolle strategie')

↳ 3 achterliggende problemen bij domein overstijgende samenwerking (RVS Grenzeloos Samenwerken, 2022)

- **Eigenaarschap** voor complexe problemen is vaak niet belegd bij een duidelijke partij. Sterk afgebakende logica's van verschillende stelsels zijn niet geschikt in het omgaan met dynamische, complexe problematiek van burgers.
- **Wrong-pocket problematiek** is hardnekkig. Investeren in samenwerking, gericht op preventie loont in veel gevallen niet voor de investerende partij (gemeente, zorgverzekeraar)
- Domeinoverstijgend samenwerken is **belastend** voor bestuurders en professionals. Hoewel succesvolle samenwerking energie en voldoening kan geven, vraagt het extra (niet-vergoede) investeringen in tijd, energie en geld om samenwerkingsprojecten te doen slagen.

↳ Een gesprek over samenwerking

- 1) Samen tot een zorg-gerelateerd probleem komen waar gedeeld eigenaarschap over is
- 2) Wat zijn de barrières voor domein overstijgende samenwerking op dit probleem?
- 3) Wat heb je nodig van de andere mensen uit je groepje en van de overheid?

Plenaire terugkoppeling

**Wat is er nodig om obstakels
van domein overstijgende
samenwerking te overkomen?**